

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ταχ. Δ/ση : Μητροπόλεως 43-45 (1ος όροφος)
Τ.Κ. : 105 56, Αθήνα
Πληροφορίες : Γραφείο Διοικητή
Τηλ. : 2160046147
Email : diokitis.dam@minfin.gr

ΠΡΟΣ:

**Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**

**Θέμα: Απάντηση στην υπ' αρ. 504/28.11.2024 Αναφορά του Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου**

Σχετ.: Αναφορά με αρ. 504/28.11.2024 με θέμα: «Να μην κλείσουν τα ορυχεία και η 4^η
Μονάδα στη Μεγαλόπολη και να στηριχτούν οι κάτοικοι της περιοχής»

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς και σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ) γενικότερα αλλά και τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης μέσω του Προγράμματος ΕΣΠΑ – ΔΑΜ 2021 -2027, για τα οποία αρμόδια είναι η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ και η Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ – ΔΑΜ, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

1. Το Πρόγραμμα ΔΑΜ 2021-2027 (ΠΔΑΜ) εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2022 και η δυνατότητα χρηματοδότησης έργων ενεργοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2022 (μετά τη διενέργεια της 1ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος). Ο συνολικός π/υ του ΠΔΑΜ ανέρχεται σε 1,63 δις ευρώ.

Το Πρόγραμμα επικεντρώνεται στη στήριξη των εξαρτώμενων από την εξόρυξη και καύση λιγνίτη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιοχών, καθώς και σε νησιωτικές περιοχές εξαρτώμενες από την καύση μαζούτ και ντίζελ. Ως περιοχές παρέμβασης καθορίζονται η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ο Δήμος Μεγαλόπολης και όμορες περιοχές, η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και η Περιφέρεια Κρήτης. Η τεκμηρίωση των περιοχών παρέμβασης καθώς και ο στοχευμένος σχεδιασμός για κάθε μία από αυτές, περιγράφεται στα 3 διακριτά Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) που συνοδεύουν το ΠΔΑΜ.

Μέχρι σήμερα η Διαχειριστική Αρχή του ΠΔΑΜ έχει εξειδικεύσει περίπου το 69% του συνολικού προϋπολογισμού των 1,63 δις ευρώ. Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις της τάξης των 861 εκ. ευρώ (52,85 % του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος), και έχουν ενταχθεί 36 έργα προϋπολογισμού 344 εκ. ευρώ (21% του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος). Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 216 εκ. ευρώ για το σύνολο του Προγράμματος (13,26 % του συνολικού προϋπολογισμού).

Με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα σε ότι αφορά στη στήριξη των αυτοαπασχολούμενων και των μικρών επαγγελματιών και εμπόρων, έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 1 του Προγράμματος «Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας», **Προσκλήσεις** για την περιοχή Μεγαλόπολης (ευρύτερη περιοχή), που ανέρχονται στο 30% των προβλεπόμενων πόρων.

Από το σύνολο των Προσκλήσεων, ειδικότερα για μικρούς επαγγελματίες (επιχειρήσεις ΜμΕ

υφιστάμενες, νέες και υπό σύσταση μικρομεσαίες επιχειρήσεις) αναφέρονται οι ακόλουθες:

α. Προσκλήσεις Κρατικών Ενισχύσεων (Κ.Ε.) στο πλαίσιο του De Minimis προς υφιστάμενες, νέες και υπό σύσταση μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό π/υ 50 εκατ. €, εκ των οποίων 15 εκατ. € αφορούν στην ευρύτερη περιοχή Μεγαλόπολης.

και

β. Προσκλήσεις που βασίζονται στις διατάξεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ), προς υφιστάμενες, νέες και υπό σύσταση ΜΜΕ με συνολικό π/υ 130 εκατ. €, εκ των οποίων 39 εκατ. € αφορούν στην αφορούν στην Μεγαλόπολη (ευρύτερη περιοχή).

Στις ανωτέρω Προσκλήσεις και κατά περίπτωση:

α. Υποβλήθηκαν στη Μεγαλόπολη (ευρύτερη περιοχή) 221 αιτήσεις χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων, συνολικού π/υ 20,3 εκατ. €. Σε συνέχεια της αξιολόγησης, εγκρίθηκαν αφορά σε 160 επενδυτικά σχέδια δημόσιας δαπάνης 9,8 εκατ. €. Από την υλοποίηση των επενδύσεων αναμένεται να δημιουργηθούν 321 νέες θέσεις εργασίας.

β. Κατατέθηκαν στη Μεγαλόπολη (ευρύτερη περιοχή) 33 αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων, π/υ 69,9 εκατ. €. Η αξιολόγηση αυτών αναμένεται να ολοκληρωθεί σταδιακά έως το τέλος του έτους.

Στο πλαίσιο και των ανωτέρω Προσκλήσεων, η Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ ΔΑΜ πραγματοποίησε **ενέργειες δημοσιότητας**, μέσω ενημερωτικών εκδηλώσεων στη Μεγαλόπολη στις 30/9/2024 και στην Τρίπολη στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, την Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2024.

Οι εκδηλώσεις απευθυνόταν:

- σε τοπικούς επιχειρηματίες, δυνητικούς δικαιούχους των προσκλήσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, με σκοπό να συζητηθεί το μέλλον της επιχειρηματικότητας στις περιοχές μετάβασης, οι νέες ευκαιρίες απασχόλησης και οι ανάγκες ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων που προκύπτουν καθώς και να αποσαφηνιστούν θέματα που τυχόν προκύπτουν κατά την διαδικασία προετοιμασίας των επενδυτικών αιτήσεων (προϋποθέσεις συμμετοχής, κριτήρια επιλογής, κ.ά.)

- σε νέους κατοίκων των περιοχών, προκειμένου να συζητηθούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η νεολαία στις λιγνιτικές περιοχές, να γνωστοποιηθούν οι αναδυόμενοι τομείς απασχόλησης, να παρουσιαστούν ανάλογες καλές πρακτικές ανά τον κόσμο και να γνωστοποιηθούν τα παρεχόμενα κίνητρα από το ΠΔΑΜ, για την παραμονή στον τόπο τους.

Πλέον των ανωτέρω, το Νοέμβριο 2024, προκηρύχθηκαν οι εξής **νέες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας** αποκλειστικά για το Δήμο Μεγαλόπολης, με δυνατότητα έναρξης υποβολής προτάσεων επενδυτικών σχεδίων από δικαιούχους τη 10^η Ιανουαρίου 2025:

α. Προσκλήσεις Κρατικών Ενισχύσεων (Κ.Ε.) στο πλαίσιο του De Minimis προς υφιστάμενες, νέες και υπό σύσταση μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό π/υ 6 εκατ. €.

β. Προσκλήσεις που βασίζονται στις διατάξεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ), προς υφιστάμενες, νέες και υπό σύσταση ΜΜΕ με συνολικό π/υ 20 εκατ. €.

Παράλληλα, μέσω της Προτεραιότητας 4 του ΠΔΑΜ που αφορά σε «Δράσεις αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού, επενδύσεις σε υποδομές εκπαίδευσης, δράσεις διευκόλυνσης της ένταξης στην αγορά εργασίας», έχουν εξειδικευθεί και δημοσιευθεί **Προσκλήσεις**:

α. προς τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης προσόντων και Επαγγελματικού προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), Θεσμικούς Κοινωνικούς Εταίρους και τα Ινστιτούτα αυτών, με θέμα: «Προγράμματα εξατομικευμένης παρέμβασης για άνεργους νέους με υλοποίηση δράσεων διάγνωσης αναγκών, επαγγελματικής συμβουλευτικής και κοινωνικής ενδυνάμωσης»

Σκοπός της δράσης είναι η υποστήριξη νέων 18-29 ετών οι οποίοι βρίσκονται εκτός απασχόλησης για την ενεργοποίηση και ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Ειδική έμφαση θα δοθεί στους «νέους που δεν απασχολούνται, μορφώνονται ή εκπαιδεύονται», (NEETs). Στο πλαίσιο της δράσης περιλαμβάνεται μια συνεκτική δέσμη εξατομικευμένων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών με στόχο την προώθηση στην απασχόληση. Από τη δράση αναμένεται να ωφεληθούν συνολικά 600 άτομα (νέοι ηλικίας 18-29 ετών), εκ των οποίων περίπου 432 άτομα θα προέρχονται από την Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας και 168 άτομα από Περιφέρεια Πελοποννήσου.

β. προς τη ΔΥΠΑ, με θέμα: «Ειδικό Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της απολιγνιτοποίησης στα ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης», δράση η οποία δύναται να λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις δικαιούχους επιχειρήσεις στις αντίστοιχες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας μέσω του ΠΔΑΜ.

Τέλος, προγραμματίζεται να εκδοθούν οι ακόλουθες Προσκλήσεις για την ευρύτερη περιοχή της Μεγαλόπολης και προς τους Δήμους Μεγαλόπολης, Τρίπολης Γορτυνίας και Οιχαλίας, προκειμένου να υποβάλουν προτάσεις για υπηρεσίες μεμονωμένα ή σε συνεργασία, στις δράσεις:

α. «Πλέγμα Κοινωνικών Υπηρεσιών στους Δήμους Γορτυνίας, Μεγαλόπολης, Οιχαλίας & Τρίπολης. Εξατομικευμένες Υπηρεσίες Κοινωνικής Ένταξης & μείωσης του Κινδύνου Φτώχειας», π/υ 3,5 εκατ. €.

Σκοπός της δράσης είναι η ανάπτυξη ενός πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης, που στηρίζονται στην εξατομικευμένη προσέγγιση των ωφελουμένων και των οικογενειών τους, ακολουθούν τη μεθοδολογική προσέγγιση του social mentoring και εστιάζουν στην πρόληψη του κινδύνου της φτώχειας και ιδίως της παιδικής φτώχειας, την πρόληψη της περιθωριοποίησης των νέων, την ενδυνάμωση των ωφελούμενων, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής με πρόσθετες δημιουργικές δραστηριότητες, που συνδέονται με την κοινωνικοποίηση, την ενεργό υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και την προετοιμασία των ατόμων μελών ευπαθών ομάδων για τη βιώσιμη ένταξη / επανένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης & μείωσης του κινδύνου φτώχειας συμπληρώνει το προσφερόμενο μίγμα κοινωνικών υπηρεσιών με στοχευμένες δράσεις, εξειδικευμένες υπηρεσίες και στελέχη / επιστημονικές ειδικότητες που δεν διαθέτουν ή δεν επαρκούν για την κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών των ωφελουμένων (π.χ. Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Παιδοψυχολόγοι, Coaches, Φυσικοθεραπευτές, Λογοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές, Επισκέπτες Υγείας, Νοσηλευτές, Διαιτολόγοι / Διατροφολόγοι, Εικαστικοί, Οργανωτές Βιωματικών Εργαστηρίων, Γυμναστές).

Οι ωφελούμενοι προέρχονται από τα «μητρώα» του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του Κέντρου Κοινότητας καθώς και από τα Μητρώα των λοιπών Κοινωνικών Φορέων της περιοχής. Ωφελούμενοι είναι τα άτομα και τα μέλη των οικογενειών τους που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού (ευάλωτες, ειδικές και λοιπές ομάδες του πληθυσμού).

β. «Αναβάθμιση των Κοινωνικών Δομών των Δήμων Γορτυνίας, Μεγαλόπολης, Οιχαλίας & Τρίπολης. Βελτίωση της εξυπηρέτησης ωφελουμένων / δυνητικών ωφελουμένων, εκσυγχρονισμός της υλικοτεχνικής υποδομής, προμήθεια εξοπλισμού & μεταφορικών μέσων», π/υ 2,4 εκατ. €.

Η προτεινόμενη παρέμβαση υποστηρίζει ενεργά την ομαλή μετάβαση των άνεργων γονιών στην αγορά εργασίας και τη συμφιλίωση επαγγελματικής & οικογενειακής ζωής για τους εργαζόμενους.

Επιπλέον συμβάλλει στη διαμόρφωση των απαραίτητων συνθηκών για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου κοινωνικής ένταξης με έμφαση την εξατομικευμένη και ολιστική προσέγγιση των ωφελουμένων και των οικογενειών τους.

Οι ωφελούμενοι θα προέρχονται από τα «μητρώα» του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του Κέντρου Κοινότητας καθώς και από τα Μητρώα των λοιπών Κοινωνικών Φορέων της περιοχής.

Η κάλυψη των υπηρεσιών αυτών θα αφορά στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης και θα υλοποιηθεί συμπληρωματικά προς τις δράσεις που υλοποιούνται από τα υπόλοιπα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ο συντονισμός των υπηρεσιών της Δράσης θα γίνεται μέσω της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας & Αθλητισμού του Δήμου Τρίπολης, με την συγκρότηση «ενιαίου κοινωνικού δικτύου» και θα υποστηρίζεται από κατάλληλο και εξειδικευμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο θα διασφαλίζει μεταξύ άλλων την παρακολούθηση των επιμέρους ενεργειών κοινωνικής ένταξης, και τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων των ωφελουμένων, τις διεπιστημονικές συνεργασίες και την πληρότητα των υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης.

Μία νέα ενέργεια, σταθμό για τη δυναμική επανεκκίνηση της Μεγαλόπολης και της ευρύτερης περιοχής, αποτελεί η λειτουργία στη Μεγαλόπολη του πρώτου **«Κέντρου Ανάπτυξης Δεξιοτήτων και Απασχόλησης»** από τη ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε., έργο το οποίο υλοποιείται με χρηματοδότηση του Προγράμματος ΔΑΜ.

Τα Κέντρα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων εν γένει, λειτουργούν ως ολοκληρωμένο δίκτυο υποστήριξης στις περιοχές που πλήττονται από τις επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης, προσφέροντας δωρεάν υπηρεσίες για ανοιχτά προγράμματα στήριξης του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων, υπηρεσίες ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής καθώς και υλοποίησης ταχύρρυθμων και εξειδικευμένων προγραμμάτων απόκτησης γνώσεων και επαγγελματικών ικανοτήτων για εργαζόμενους, αυτοαπασχολούμενους και άνεργους.

Το Κέντρο εγκαινιάστηκε τη Δευτέρα 25 Νοεμβρίου 2024, με την παρουσία του επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης κ. Carsten Rasmussen και στελεχών ΕΥ ΔΑΜ, συγκεντρώνοντας το ενδιαφέρον της κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής πολιτικής ηγεσίας και των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.

2. Σχετικά με την επισήμανση της εν λόγω Αναφοράς για τη στήριξη των αγροτών από το Πρόγραμμα Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, επισημαίνουμε ότι η Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Μετάβασης (ΕΥ ΔΑΜ) ως αρμόδια για την υποστήριξη του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ)¹, έχει προχωρήσει στην υπογραφή σχετικών **Συμφώνων Συνεργασίας** με το αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τόσο για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022 όσο και το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ), προκειμένου, μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων να εξυπηρετηθούν οι απαιτήσεις και προκλήσεις που προκύπτουν από το στόχο της διαφοροποίησης της οικονομίας στις περιοχές μετάβασης.

Οι παρεμβάσεις αφορούν κυρίως σε επιπλέον μοριοδότηση των ενδιαφερόμενων καθώς και χορήγηση των μέγιστων επιτρεπτών κανονιστικά ποσοστών ενίσχυσης, στις σχετικές

¹ Το ΣΔΑΜ που αναγνωρίζει την αναπτυξιακή δυναμική του αγροδιατροφικού τομέα, ως ισχυρό παραγωγικό τομέα ανάπτυξης που μπορεί να συμβάλλει στην αντιστάθμιση των επιπτώσεων της απεξάρτησης από τον άνθρακα στις τοπικές οικονομίες και κοινωνίες, μέσα από τον μετασχηματισμό του τοπικού παραγωγικού μοντέλου με έξυπνες διαδικασίες παραγωγής μεταποίησης και διάθεσης αγροτικών προϊόντων αξιοποιώντας και τις δυνατότητες του ψηφιακού τομέα. <https://eydam.gr/d-nsi-stratigikou-schediasmou-synto/anatheorisi-sdam-esdim>

προσκλήσεις που εκδίδει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προς νέους αγρότες και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (περιοχές ΕΣΔΙΜ).

**Με εκτίμηση
Ο Διοικητής της ΕΥ ΔΑΜ**

Πελοπίδας Καλλίρης